

Spis treści

Słowo wstępne	7
---------------------	---

Część I Zagadnienia ogólne

RADOSŁAW SOJAK	
Radosny koniec socjologii wiedzy	13
MARCELINA ZUBER	
Socjologia poznania naukowego a historia nauki	27
PIOTR LUCZYS	
<i>Ab love principium</i> współczesnej socjologii: „nazywanie” i „konieczność” a „konieczność” i „obowiązywanie”	43

Część II Konstruktywizm

RYSZARD M. MACHNIKOWSKI	
Spór o relatywizm konstruktywistycznej socjologii wiedzy naukowej	61
KRZYSZTOF ABRISZEWSKI	
Co robią teksty naukowe, jeśli nie odzwierciedlają świata? W poszukiwaniu (post)konstruktywistycznych metafor	79
PIOTR PŁUCIENNICZAK	
Socjologia – poezja – kapitalizm. Bloom i inni o nauce	107

Część III Rekonstrukcje

TOMASZ M. KORCZYŃSKI	
Emila Durkheima wkład i inspiracje w rozwój socjologii wiedzy	123
MIROSLAW CHALUBIŃSKI	
Socjologia wiedzy warszawskiego kręgu historyków idei. Preliminaria	135
BŁAŻEJ BASZCZAK	
Możliwości poznawcze literatury. Leopolda Tyrmanda ujęcie PRL-u a teoretyczne podstawy socjologii codzienności	149

Część IV

Zastosowania

JANUSZ T. HRYNIEWICZ

Intelektualna tradycja Europy a instytucje demokratyczne..... 167

PIOTR PAWLISZAK

Translacja w kontekście dyskursu publicznego..... 183

TOMASZ PŁONKOWSKI

Media jako epistemologia. Filtry poznania w świetle ekologii mediów i determinizmu komunikacyjnego..... 199

EWA NARKIEWICZ-NIEDBALEC

Miejsce nauk typu *art* i *science* oraz zasady ich finansowania w kontekście dyskusji wokół reformy nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce (2008–2011)..... 217

AGATA JANASZCZYK, MAGDALENA GAJEWSKA

Optyka medyczna jako transgresywny styl myślowy: Spencer – Durkheim – Parsons 237

Noty o autorach..... 253

Socjologia wiedzy jest dziedziną obejmującą różnorakie studia z pogranicza socjologii, filozofii, metodologii nauk społecznych, czasem też innych dyscyplin naukowych, tj. psychologii, pedagogiki czy literaturoznawstwa. Pytanie o to, jak formy życia społecznego, wartości i normy kulturowe determinują wiedzę, w tym także wiedzę naukową, wydaje się dziś szczególnie interesujące, o czym świadczy rosnąca liczba prac dotyczących tej tematyki.

Przekonani o użyteczności socjologii wiedzy i jej naukowej doniosłości, prezentujemy czytelnikom trzeci tom *Teoretycznych podstaw socjologii wiedzy*, zapowiadając jednocześnie kontynuację tej problematyki. Autorzy zawartych w nim studiów stawiają pytania związane m.in. ze społecznym funkcjonowaniem wiedzy, warunkami jej nabywania i reprodukcji, a także psychospołecznymi uwarunkowaniami rozwoju nauki.